

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria A

Warszawa, dnia 6 lipca 2026 r.

Pozycja 87

POSTANOWIENIE z dnia 24 czerwca 2026 r. Sygn. akt K 7/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Andrzej Zielonacki – przewodniczący
Justyn Piskorski
Bartłomiej Sochański
Jakub Stelina
Jarosław Wyrembak – sprawozdawca,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym w dniu 24 czerwca 2026 r., wniosku Prokuratora Generalnego o zbadanie zgodności:

- 1) art. 755 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360) rozumianego w ten sposób, że uprawnia sąd do udzielenia zabezpieczenia:
 - a) w postaci zawieszenia stosowania przepisu ustawy objętej domniemaniem konstytucyjności,
 - b) niedotyczącego roszczenia będącego przedmiotem sprawy zawisłej przed sądem udzielającym zabezpieczenia,
 - c) z pominięciem reguł ustalania właściwości sądu do udzielenia zabezpieczenia określonych w art. 734 ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, z art. 1 w związku z preambułą Konstytucji w części odnoszącej się do zapewnienia działania instytucji publicznych rzetelności i sprawności, z art. 7 w związku z wyrażoną w art. 2 Konstytucji zasadą państwa prawnego i wywodzoną z tego artykułu zasadą pewności prawa oraz w związku z ustanowioną w art. 8 ust. 1 Konstytucji zasadą, iż Konstytucja jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej, z określoną w art. 10 Konstytucji zasadą trójpodziału władz, ze sformułowaną w art. 178 ust. 1 Konstytucji zasadą podległości sędziów w sprawowaniu swojego urzędu nie tylko Konstytucji, ale i ustawom,
- 2) art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2, ze zm.; tekst skonsolidowany: Dz. Urz. UE C 202 z 07.06.2016, s. 47) rozumianego w ten sposób, że uprawnia sąd krajowy do skierowania pytania prejudycjalnego do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej o wykładnię Traktatów albo ważność lub wykładnię aktów przyjętych przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii w sytuacji, gdy rozstrzygnięcie Trybunału w tym zakresie nie odnosi się do przedmiotu sprawy zawisłej przed sądem krajowym kierującym odesłanie prejudycjalne, z art. 7 Kon-

stytucji w związku z wyrażoną w art. 2 Konstytucji zasadą państwa prawnego i wywodzoną z tego artykułu zasadą pewności prawa oraz z ustanowioną w art. 8 ust. 1 Konstytucji zasadą, iż Konstytucja jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej,

- 3) art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w zakresie, w jakim dopuszcza występowanie przez sąd z pytaniem prejudycjalnym o wykładnię Traktatów lub o ważność i wykładnię aktów przyjętych przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii, w sprawach dotyczących ustroju, kształtu i organizacji władzy sądowniczej oraz postępowania przed organami władzy sądowniczej państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 1 i art. 10 w związku z art. 95 ust. 1 Konstytucji, a także z art. 90 ust. 1, art. 173 i art. 176 ust. 2 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

umorzyć postępowanie.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

I

1. W skierowanym do Trybunału Konstytucyjnego wniosku z 23 sierpnia 2018 r. Prokurator Generalny (dalej: Prokurator, wnioskodawca) sformułował zarzut niezgodności:

a) art. 755 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360; dalej: k.p.c.), rozumianego w ten sposób, że uprawnia sąd do udzielenia zabezpieczenia: po pierwsze, w postaci zawieszenia stosowania przepisu ustawy objętej domniemaniem konstytucyjności; po drugie, niedotyczącego roszczenia będącego przedmiotem sprawy zawisłej przed sądem udzielającym zabezpieczenia; po trzecie, z pominięciem reguł ustalania właściwości sądu do udzielenia zabezpieczenia określonych w art. 734 k.p.c., z art. 1 Konstytucji w związku z preambułą w części odnoszącej się do zapewnienia działaniu instytucji publicznych rzetelności i sprawności, z art. 7 Konstytucji w związku z wyrażoną w art. 2 Konstytucji zasadą państwa prawnego i wywodzoną z tego artykułu zasadą pewności prawa oraz w związku z ustanowioną w art. 8 ust. 1 Konstytucji zasadą, iż ustawa zasadnicza jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej, z określoną w art. 10 Konstytucji zasadą trójpodziału władz oraz ze sformułowaną w art. 178 ust. 1 Konstytucji zasadą podległości sędziów w sprawowaniu swojego urzędu nie tylko Konstytucji, lecz także ustawom,

b) art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2, ze zm.; tekst skonsolidowany: Dz. Urz. UE C 202 z 07.06.2016, s. 47, dalej: TfUE), rozumianego w ten sposób, że uprawnia sąd krajowy do skierowania pytania prejudycjalnego do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE) o wykładnię Traktatów albo ważność lub wykładnię aktów przyjętych przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii Europejskiej w sytuacji, gdy rozstrzygnięcie TSUE w tym zakresie nie odnosi się do przedmiotu sprawy zawisłej przed sądem krajowym kierującym odesłanie prejudycjalne, z art. 7 Konstytucji w związku z wyrażoną w art. 2 Konstytucji zasadą państwa prawnego i wywodzoną z tego artykułu zasadą pewności prawa oraz z ustanowioną w art. 8 ust. 1 Konstytucji zasadą, iż Konstytucja jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W piśmie z 27 września 2018 r., nr VII.510.52.2018.MM, Rzecznik Praw Obywatelskich (dalej: RPO) zgłosił udział w postępowaniu i wniósł o umorzenie postępowania na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK z uwagi na niedopuszczalność wydania wyroku. W piśmie z 16 października 2018 r., nr VII.510.52.2018.AG, RPO przedstawił uzasadnienie powyższego stanowiska.

3. W piśmie procesowym z 4 października 2018 r. Prokurator poinformował, że rozszerza zakres zaskarżenia określony we wniosku z 23 sierpnia 2018 r. i na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 188 pkt 1 Konstytucji wnosi o stwierdzenie niezgodności art. 267 TfUE w zakresie, w jakim dopuszcza występowanie przez sąd z pytaniem prejudycjalnym o wykładnię Traktatów lub o ważność i wykładnię aktów przyjętych przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii, w sprawach dotyczących ustroju, kształtu i organizacji władzy sądowniczej oraz postępowania przed organami władzy sądowniczej państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 1 oraz art. 10 w związku z art. 95 ust. 1 Konstytucji, a także z art. 90 ust. 1, art. 173 i art. 176 ust. 2 Konstytucji.

4. W piśmie z 12 października 2018 r. Minister Spraw Zagranicznych przedstawił w sprawie stanowisko w zakresie niezgodności art. 267 TfUE z Konstytucją.

5. W związku z rozszerzeniem wniosku Prokuratora, w piśmie z 18 października 2018 r., nr VII.510.52.2018.AG, RPO poinformował, że przedstawi dodatkowe stanowisko w sprawie. W piśmie z 22 listopada 2018 r., nr VII.510.52.2018.AG, RPO wniósł o umorzenie postępowania w całości na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK z uwagi na niedopuszczalność wydania wyroku.

6. W piśmie z 20 lutego 2019 r., nr BAS-WAKU-2081/18, Sejm przedstawił stanowisko w sprawie wniosku Prokuratora z 23 sierpnia 2018 r. rozszerzonego pismem procesowym z 4 października 2018 r., wnosząc o stwierdzenie, że art. 755 § 1 k.p.c. rozumiany w ten sposób, że uprawnia sąd do udzielenia zabezpieczenia w postaci zawieszenia stosowania przepisu ustawy objętej domniemaniem konstytucyjności, nie dotyczącego roszczenia będącego przedmiotem sprawy zawisłej przed sądem udzielającym zabezpieczenia oraz z pominięciem reguł ustalania właściwości sądu do udzielania zabezpieczenia określonych w art. 734 k.p.c., jest niezgodny z art. 1 w związku z preambułą Konstytucji w części odnoszącej się do zapewnienia działaniu instytucji publicznych rzetelności i sprawności; z art. 7 w związku z wyrażoną w art. 2 Konstytucji zasadą państwa prawnego i wywodzoną z tego artykułu zasadą pewności prawa oraz w związku z ustanowioną w art. 8 ust. 1 Konstytucji zasadą, iż Konstytucja jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej; z określoną w art. 10 Konstytucji zasadą trójpodziału władz oraz ze sformułowaną w art. 178 ust. 1 Konstytucji zasadą podległości sędziów w sprawowaniu swojego urzędu nie tylko Konstytucji, lecz także ustawom. Sejm wniósł ponadto o umorzenie postępowania w pozostałym zakresie na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK z uwagi na niedopuszczalność wydania wyroku.

7. W piśmie procesowym z 21 kwietnia 2023 r., nr PK VIII TK 58.2018, Prokurator wniósł o rozpoznanie sprawy na rozprawie, bez względu na brak stanowiska Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym.

8. W piśmie procesowym z 26 maja 2026 r., nr VII.510.52.2018.JRO, RPO poinformował, że wycofuje udział w postępowaniu wraz ze stanowiskami przedstawionymi w pismach z 27 września, 16 i 18 października oraz 22 listopada 2018 r.

9. W piśmie procesowym z 1 czerwca 2026 r., nr PK VIII TK 58.2018, wnioskodawca poinformował, że cofa wniosek z 23 sierpnia 2018 r. rozszerzony pismem procesowym z 4 października 2018 r. w sprawie o sygn. K 7/18.

II

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. W myśl art. 188 Konstytucji, Trybunał Konstytucyjny orzeka w sprawach zgodności ustaw i umów międzynarodowych z Konstytucją, w sprawach zgodności ustaw z ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi, których ratyfikacja wymagała uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie, w sprawach zgodności przepisów prawa wydawanych przez centralne organy państwowe z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi i ustawami, w sprawach zgodności z Konstytucją celów lub działalności partii politycznych oraz w sprawach skargi konstytucyjnej, o której mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji. Zgodnie zaś z art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji, z wnioskiem w sprawach, o których mowa w art. 188 Konstytucji, może wystąpić między innymi Prokurator Generalny. Wreszcie, w myśl art. 197 Konstytucji, tryb postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym określa ustawa.

2. Na podstawie art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) wszczęcie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym następuje na podstawie wniosku, pytania prawnego albo skargi konstytucyjnej uprawnionego podmiotu. Zgodnie zaś z art. 56 ust. 2 pkt 1 u.o.t.p.TK, do rozpoczęcia rozprawy wnioskodawca może wycofać wniosek.

3. Wnioskiem z 23 sierpnia 2018 r., rozszerzonym pismem procesowym z 4 października 2018 r., Prokurator Generalny wszczął postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie oznaczonej sygn. K 7/18. W piśmie procesowym z 1 czerwca 2026 r., nr PK VIII TK 58.2018, wnioskodawca poinformował, że cofa wniosek, którym wszczął postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie oznaczonej sygn. K 7/18.

4. Trybunał uznał prawo wnioskodawcy do cofnięcia wniosku jako mieszczące się w granicach swobodnego uznania podmiotu uprawnionego do wszczęcia postępowania oraz stanowiące jeden z przejawów zasady dyspozycyjności, na której opiera się postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym. Skutkiem prawnym cofnięcia wniosku w tym stanie rzeczy jest konieczność umorzenia postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie o sygn. K 7/18 na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK.

Z przedstawionych względów Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.